

Udskriftsdato: 2. januar 2026

KEN nr 9569 af 03/11/2008 (Gældende)

Sag 30.2007 Søgnehelligdagsbetaling også løn i henhold til Erhvervsuddannelsesloven § 55, stk. 2

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: 30.2007

Kendelse

afsagt af Tvistighedsnævnet den 3. november 2008 i sag 30.2007

A, Malerforbundet v/advokat Ulrik Jørgensen

mod

B v/advokat Lars Bruhn, Dansk Industri

I sagens behandling har som faste medlemmer af Tvistighedsnævnet deltaget Mogens Kroman (formand), advokat Tine B. Skyum og advokat Linda Rudolph Greisen (begge DA) samt advokat Evelyn Jørgensen og konsulent Gert Svendsen (begge LO). Endvidere har som særlige sagkyndige medlemmer deltaget chefkonsulent Simon Neergaard-Holm, DA og Keld Pedersen, Malerforbundet.

Mellem klageren, elev A, og indklagede, B, blev den 20. januar 2003 indgået uddannelsesaftale, hvorefter klageren skulle uddannes som vognmaler med uddannelsesperiode fra den 1. februar 2003 til den 31. juli 2006.

Klageren har ved sin organisation, Malerforbundet i Danmark, ved klageskrift modtaget den 24. maj 2007 indbragt sagen for Tvistighedsnævnet med endelig påstand om, at indklagede tilpligtes at betale 8.869,31 kr. til klageren. Beløbet udgør søgnehelligdagsbetaling med 5,9 % for perioden uge 31 i 2005 til uge 31 i 2006 på grundlag af overenskomsten mellem Foreningen af Auto- og Industrilakerere og Malerforbundet i Danmark (i det følgende betegnet FAI-overenskomsten).

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagen har været forhandlet i Tvistighedsnævnet den 8. oktober 2008.

Parterne, indklagede ved direktør NN, har givet møde for nævnet.

Sagens omstændigheder

Det fremgår af uddannelsesaftalens pkt. 8, at der under "Kollektiv overenskomst" er anført "Dansk Industri". Indklagede har under skriftvekslingen anerkendt, at det er FAI-overenskomsten, der fastlægger klagerens mindsteløn, jf. erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2. Uenigheden drejer sig om, hvorvidt søgnehelligdagsbetaling er omfattet af lønbegrebet i erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2.

§ 55, stk. 2, er sålydende:

"Lønnen skal mindst udgøre den løn, der er fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet."

I bemærkningerne til lovforslaget til lov om erhvervsuddannelser § 54, stk. 2, som svarer til lovens § 55, stk. 2, (L 38 af 6. oktober 1988, Folketingstidende 1988-89, tillæg A, sp. 1265) hedder det:

"I overensstemmelse med de hidtidige regler i lærlingeloven foreslås med hensyn til størrelsen af den obligatoriske mindsteløn den almindelige ordning, at *mindstelønnen fastsættes i kollektive overenskomster inden for uddannelsesområdet*. Virkningen af denne ordning er, at overenskomstparterne aftaler mindstelønnen med bindende virkning for alle virksomheder og elever inden for uddannelsesområdet, uanset om virksomheden og eleven i det konkrete tilfælde er medlem af de forhandlingsberettigede organisationer. Spørgsmål om forhandlingsretten afgøres i øvrigt ved hjælp af de almindelige fagretlige regler."

FAI-overenskomstens § 14 omhandler elevbestemmelser. I § 14.2 angives elevlønnings som ugeløn pr. 1. marts 2004, 2005 og 2006 fordelt på lønperiode 1-4 (3½ år). § 14.16 er sålydende:

"Til nyudlærte betales søgnehelligdagspenge 5,9 pct. Det sker alene af den ferieberettigede løn i lønperiode 4 og i overensstemmelse med overenskomstens § 6."

I overenskomstens § 6.1 hedder det:

”Med det formål at yde de beskæftigede betaling for søgnehelligdage henlægger arbejdsgiveren for hver beskæftiget et beløb svarende til 5.75 pct. af den beskæftigedes ferieberettigede løn. I dette beløb er indeholdt feriegodtgørelse af søgnehelligdaysbetalingen.”

Direktør NN har forklaret bl.a., at den indklagede virksomhed har 75 ansatte, heraf 49 timelønnede. De timelønsansatte udfører forskellige opgaver, reparation, opretning, maling. Virksomheden har pladeværksted og malerværksted. Af de timelønnede er 12 lærlinge. 8 arbejder på almindeligt værksted, 2 på pladeværksted og 2 på malerværksted. Klageren er undervejs blevet aflønnet satsmæssigt efter FAI-overenskomsten, og man har efterbetalt klageren pension efter denne overenskomst. Alle færdiguddannede på virksomheden er omfattet af Industriens Overenskomst

Klageren har til støtte for sin påstand anført, at klagerens løn efter erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2, mindst skal udgøre den løn, der er fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet. Der er mellem parterne enighed om, at FAI-overenskomsten i den foreliggende sag er referenceoverenskomst i relation til § 55, stk. 2, og uenigheden drejer sig herefter alene om, hvorvidt lønbegrebet i § 55, stk. 2, omfatter søgnehelligdaysbetaling i medfør af FAI-overenskomsten. I forarbejderne til § 55, stk. 2, tales der om ”størrelsen af den obligatoriske mindsteløn”, men formålet med bestemmelsen må være, at parterne i et elevforhold ikke må aftale sig ned under bunden af den overenskomstmæssige løn efter den relevante overenskomst på uddannelsesområdet, og derfor skal alle løndelev i overenskomsten medtages, hvad enten der er tale om løn under sygdom, ferie, pensionsbidrag, frynsegoder, andre løntillæg, jf. Svenning Andersens Funktionærret s. 253. I Højesterets dom i UfR 1994 s. 907, hedder det, at efter ”de nuværende løn- og arbejdsforhold er et sådant pensionsbidrag en så sædvanlig og naturlig del af en arbejdsaftale og af det samlede arbejdsvederlag, at det må anses for at indgå i funktionærens løn. Det følger herefter af funktionærlovens § 2 a, at der ikke er hjemmel til at fratrække dette beløb ved beregning af fratrædelsesgodtgørelsen”. Det fremgår således af denne dom, at lønbegrebet er dynamisk og nu omfatter andet og mere end selve grundlønnen. Søgnehelligdaysbetaling er løn, der udbetales på dage, hvor timelønnede ellers ikke ville få løn, og denne betaling sikrer således på dette punkt en ligestilling mellem månedslønnede og timelønnede. Søgnehelligdaysbetalingen efter FAI-overenskomsten må derfor anses for en del af lønbegrebet i erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2.

Indklagede har til støtte for sin påstand anført, at man er enig i at FAI-overenskomsten efter Højesterets dom i UfR 2008 s. 1879 i forhold til klageren er referenceoverenskomst i relation til erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2. Parternes uenighed drejer sig om fortolkningen af lønbegrebet i § 55, stk. 2. Indklagede gør gældende, at dette lønbegreb alene omfatter mindstelønssatsen og således ikke f.eks. søgnehelligdaysbetaling. Søgnehelligdaysbetaling og øvrige ansættelsesvilkår er omfattet af erhvervsuddannelseslovens § 56 og dermed af Industriens Overenskomst, som indklagede er omfattet af, og som er angivet i uddannelsesaftalen. Det fremgår således af Karnovs kommentar til § 55, stk. 2, at virkningen af ordningen er, at overenskomstparterne aftaler ”mindstelønnen” for elever med bindende virkning for alle virksomheder og elever inden for uddannelsesområdet. I Karnovs kommentar til lovens § 56 anføres, at udgangspunktet er, at der vedrørende ansættelses- og arbejdsvilkår gælder samme retsstilling for elever som andre arbejdstagere. Dette må i den konkrete sag forstås som de øvrige arbejdstagere på virksomheden og deres tilsvarende regler, dvs. i denne sag Industriens Overenskomst, jf. herved også Svenning Andersens Funktionærret s. 77. Det følger af lovens § 55, stk. 1, at uddannelsesaftalen skal angive den løn, praktikvirksomheden skal betale. Af uddannelsesaftalernes pkt. 8 fremgår, at lønnen udgør ”den gældende mindstebetaling (sats) for elever og fremgår af den overenskomst, der gælder for uddannelsen”. I bekendtgørelse om erhvervsuddannelser fremgår af § 86, stk. 2, nr. 6, at skolen registrerer uddannelsesaftalen, når bl.a. den betingelse, at den i aftalen fastsatte løn er i overensstemmelse med § 55 i erhvervsuddannelsesloven. På grundlag heraf og henset til lovens forarbejder, må § 55, stk. 2, derfor fortolkes således, at den ikke omfatter f.eks. søgnehelligdaysbetaling, der må anses for et ansættelses- og arbejdsvilkår, der ligger ud over lønbegrebet i § 55, stk. 2, og derfor er omfattet af lovens § 56, der

i modsætning til § 55 ikke er relateret til kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet. Denne fortolkning støttes også af Højesterets dom i UfR 1960 s. 385, hvor Højesteret i præmisserne netop anvender begrebet "mindsteløn" og af Højesterets dom af 1. oktober 2008, hvor Højesteret fastslår, at erstatning til en elev i medfør af funktionærlovens § 3 har hjemmel i erhvervsuddannelseslovens § 56. Det fremgår endvidere af Højesterets dom i UfR 2001 s. 2319, at ydelser, der havde karakter af sygedagpengeydelse med et nærmere fastsat tillæg, ikke var omfattet af lønbegrebet i ferieloven.

Twistighedsnævnets begrundelse og resultat

Twistighedsnævnet finder ligesom sagens parter, at FAI-overenskomsten er grundlaget for fastsættelse af klagerens løn i medfør af erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2.

4 medlemmer bemærker:

Søgnehelligdage er helligdage, der falder på hverdage, hvor en ansat normalt skulle på arbejde, f.eks. skærtorsdag, langfredag og 2. pinsedag. Efter FAI-overenskomstens § 6.1 ydes der den ansatte betaling for disse dage inkl. feriegodtgørelse heraf. Denne betaling må således anses som en naturlig og sædvanlig del af den ansattes overenskomstfastsatte løn, og det følger af overenskomstens § 14.6 af betalingen af elever i henhold til denne bestemmelse har tilsvarende karakter. Vi finder herefter, at klagerens krav om betaling for søgnehelligdage er omfattet af lønbegrebet i erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2, og stemmer for at give klageren medhold.

3 medlemmer bemærker:

Efter forarbejderne til erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2, hvori der udtrykkeligt tales om den obligatoriske mindsteløn, og i øvrigt af de grunde, der er anført af indklagede, finder vi, at klageren efter § 55, stk. 2, alene har krav på den mindsteløn, der er fastsat i FAI-overenskomstens § 14.2. Den særlige søgnehelligdagsbetaling, der er fastsat i overenskomstens § 14.16, er ikke en del af denne mindsteløn.. Vi stemmer derfor for at frifinde indklagede.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, således at der tilkendes klageren, Rene Bøgh Andersen, 8.869,31 kr.

T h i b e s t e m m e s

Indklagede, B, skal inden 14 dage til klageren, A, betale 8.869,31 kr.

Hver part bærer sine egne omkostninger.

Denne kendelse kan inden 8 uger efter nævnets afgørelse indbringes for domstolene. Såfremt sagen indbringes for domstolene, anmoder Twistighedsnævnet om at blive underrettet herom, ligesom nævnet gerne vil underrettes om rettens afgørelse.